

bevoegdheid uit te spreken. Feitelijk heeft de anti-suit injunction echter wel dit gevolg (Europees Hof van Justitie 10 februari 2009, *Allianz/West Tankers*).

Inmiddels besliste het Engelse Commercial Court dat het verbod op anti-suit-injunctions ten voordele van arbitrage niet geldt indien de buitenlandse procedure zich afspeelt voor een rechtbank buiten de Europese Unie (Commercial Court – Queen’s Bench Division 7 mei 2009, *Shashoua/Sharma*, [2009] EWHC 957 (Comm.))

HOF VAN CASSATIE 29 MEI 2009

ARBITRAGE

Algemeen (arbitrage) – Arbiters

Zaak: nr. C060264N

Lidmaatschap arbitrage-instelling impliceert niet noodzakelijk een bevoorrechte positie bij de aanwijzing van de arbiters

Artikel 1678, lid 1 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat een arbitrageovereenkomst nietig is indien zij aan één van de partijen een bevoorrechte positie toekent bij de aanwijzing van de arbiter(s). Het hof van beroep te Gent oordeelde dat dit niet het geval was indien één van de partijen in de arbitrage een betalend lid was van de aangewezen arbitrage-instelling. Geen enkele bepaling in het arbitragereglement van deze instelling voorzag immers in de aanduiding van een arbiter in haar eigen midden. Het Hof van Cassatie verwierp de dubbele aanval tegen deze beslissing. Enerzijds waren de appelrechters wel degelijk nagegaan in hoeverre het betalend lidmaatschap van één van de partijen van aard was de keuze van de arbiter door de arbitrage-instelling te beïnvloeden. Anderzijds hadden de appelrechters volgens het Hof daarmee niet geoordeeld dat er enkel sprake zou kunnen zijn van een bevoorrechte positie wanneer de arbiter uit het eigen midden wordt aangesteld, zodat zij geen voorwaarde toevoegden aan artikel 1678, lid 1 van het Gerechtelijk Wetboek.

Met deze uitspraak breidt het Hof van Cassatie een nieuwe episode aan de lange discussie over arbitrage in het kader van een beroepsorganisatie. Rechtspraak en rechtsleer namen voorheen immers zeer verschillende standpunten in over de (on)gelijkheid van de partijen indien de beroepsorganisatie van één van hen de arbiters aanwees en/of de arbiters beroepsgenoten waren van één van hen (zie H. VAN HOUTTE, K. COX en S. COOLS, “Arbitrage. Overzicht van rechtspraak (1972-2006)”, *TBH* 2007/2, p. 133-135, nrs. 73-76).

HOF VAN CASSATIE 5 MAART 2009

ARBITRAGE

Nietigheid

Zaak: nr. C080028F

Arbitrale uitspraak buiten de overeengekomen termijn is nietig, ook indien partijen zich voor de uitspraak niet over laattijdigheid hebben beklagd

Een arbiter deed uitspraak op 12 mei 2003, hoewel was overeengekomen dat hij uiterlijk op 14 februari 2003 uitspraak zou doen. De vordering tot vernietiging van deze arbitrale uitspraak wegens bevoegdheidsoverschrijding werd in eerste aanleg en hoger beroep afgewezen. Rechtbank en hof beriepen zich op artikel 1704, lid 4 van het Gerechtelijk Wetboek. Volgens deze bepaling kan een partij zich niet meer op de onbevoegdheid van de arbiter beroepen indien die partij tijdens het geding voor het scheidsgerecht op de hoogte was van deze vernietigingsgrond, maar zich er toen niet op heeft beroepen.

Het Hof van Cassatie legde de vinger op een inconsistentie in deze redenering. Overeenkomstig artikel 1698, lid 3 van het Gerechtelijk Wetboek eindigt de opdracht van de arbiter – en dus ook het geding voor het scheidsgerecht – indien de arbiter niet binnen de gestelde termijn uitspraak doet. Als de arbiter nadien toch nog uitspraak doet, dan overschrijdt hij zijn rechtsmacht pas *na* het geding. Het is met andere woorden onmogelijk deze overschrijding reeds *tijdens* het geding in te roepen. Het arrest van het hof van beroep te Brussel werd dan ook vernietigd.

HOF VAN CASSATIE 19 JUNI 2009

BIJZONDERE OVEREENKOMSTEN

Koop-verkoop – Internationale koop

Zaak: nr. C070289N

Cassatie aanvaardt hardship onder het Weens Koopverdrag

Het Hof van Cassatie besliste in een baanbrekend arrest dat “gewijzigde omstandigheden die niet redelijkerwijze voorzienbaar waren bij de contractssluiting en die onmiskenbaar van aard zijn om de last van de uitvoering van de overeenkomst op onevenredige wijze te verzwaren” onder omstandigheden overmacht kunnen uitmaken in de zin van artikel 79 van het Weens Koopverdrag (ver-